

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

REC4EU

REC4EU

Príklady dobrej praxe zo zahraničia

Patrícia Mičudová

patricia.micudova@siea.gov.sk

13.02. 2024

Španielsko - Energetická agentúra Andalúzie

Projekt Torreblanca Ilumina

Fínsko - Región Tampere

Projekt RECO

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

Združenie CIRENA

Belgicko – Energy Commune

Zariadenia vo vlastníctve jednotlivcov

Španielsko - Energetická agentúra Andalúzie

Projekt Torreblanca Ilumina

<http://www.torreblancaillumina.com/>

- ➔ V EÚ **nie sú zraniteľné skupiny** postihnuté energetickou chudobou **schopné využívať obnoviteľné zdroje energie**
- ➔ Úplná dekarbonizácia hospodárskeho a energetického systému EÚ bude možná len vtedy, ak tieto skupiny **začlenia aj obnoviteľné zdroje energie**
- ➔ **Odporúčanie:** zlepšiť politické nástroje, aby sa uľahčilo zraniteľným skupinám využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- ➔ v súlade s politikou EÚ zabezpečiť, aby bola **energetická transformácia spravodlivá pre tie časti spoločnosti, ktoré sú zraniteľnejšie**

Španielsko – Energetická agentúra Andalúzie

Ako prekonať energetickú chudobu?

Tradičné opatrenia vs **Inovatívne opatrenia**
Sociálne sadzby vs Obnoviteľné zdroje energie
Energetická účinnosť

Clean energy for all Europeans

Energetická chudoba a miestne energetické spoločnosti

Smernica EÚ 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov: uznáva príležitosť energetických spoločností bojovať proti energetickej chudobe a nalieha na členské štáty, aby túto príležitosť náležite využili. (67)

Malo by sa zabezpečiť, aby účasť v komunitách využívajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov bola dostupná pre všetkých spotrebiteľov vrátane domácností s nízkymi príjmami alebo zraniteľnými domácnosťami (článok 22 ods. 4 písm. f).

Smernica EÚ 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou: uznáva, že energetická komunita môže bojovať proti energetickej chudobe znižovaním spotreby a nižšími dodávateľskými tarifami a umožňuje zúčastňovať sa na trhu s elektrickou energiou určitým skupinám zákazníkov v domácnostiach, ktoré by to inak nemohli urobiť. (43)

Španielsko – Energetická agentúra Andalúzie

Pilotný projekt energetickej a vzdelávacej komunity v zraniteľnej oblasti Torreblanca v Andalúzii. Štvrť Torreblanca, ktorá sa nachádza v Andalúzii, bola klasifikovaná Andalúzsskou regionálnou stratégiou súdržnosti a sociálnej inklúzie ako **znevýhodnená zóna**.

Inštalovanie **2 fotovoltaických systémov** na strechách **2 verejných škôl**. Vyrobenú energiu zdieľa **10 zraniteľných rodín** v Torreblance, ktoré prešli **procesom sociálnej integrácie**.

Diario de Sevilla

SEVILLA

SEVILLA PROVINCIA ANDALUCÍA ESPAÑA ECONOMÍA SOCIEDAD DEPORTES CULTURA COFRADÍAS OPINIÓN

SEVILLA VIVIR RUTAS DE SENDERISMO

SEVILLA

Tres barrios de Sevilla encabezan la lista de los más pobres de España

- El Polígono Sur repite por tercer año consecutivo como la zona más deprimida del país, donde sus habitantes viven con unos ingresos de 14 euros al día
- Los Pajaritos ocupa el segundo lugar de la lista y **Torreblanca el cuarto**

SIEA

Španielsko – Energetická agentúra Andalúzie

EK Torreblanca Ilumina

Výzvy

- Jedinečná skúsenosť v Španielsku
- Energetická komunita vo veľmi zraniteľnom kontexte
- Zo zraniteľných urobíme protagonistov energetického systému
- Verejno-súkromná spolupráca: 2 subjekty verejnej správy a 1 asociácia
- Administratívny proces legalizácie kolektívnej samospotreby
- Oblasť s veľkými problémami, prioritou je pokryť základné potreby - strava, oblečenie

Poučenia

- Synergia s rozličnými skupinami
- „Ambasádori“ pre rozširovanie povedomia o EK
- Dohoda medzi EAA a Torreblanca Ilumina
- Sociálne procesy sú časovo náročné
- Sociálne služby uľahčujú kontakt
- Technicky zastarané distribučné systavy, dodatočné investície sa nepredpokladajú
- Vzdelávací doplnok uľahčuje prijatie pilotného projektu
- Komplexná koordinácia počtu zapojených členov

Španielsko – Energetická agentúra Andalúzie

Použité zdroje

Inštalácia zariadenia: 18 000 € panely ako dar od Som Energía + Interreg Europe (POWERTY-EAA)

Právna pomoc: 17 520 € od IE (POWERTY – EAA)

Sociálna pomoc: 17 910 € od IE (POWERTY – EAA)

Technická pomoc: 6 480 € od IE (POWERTY – EAA)

Projekt Torreblanca Ilumina získal v roku 2022 ocenenie najinovatívnejší projekt Andalúzie.

SIEA

Fínsko - Región Tampere

Projekt RECO

Hiedanranta je historická priemyselná oblasť v Tampere kombinovaná s novými obytnými a obchodnými zónami. Mesto Tampere chce vytvoriť udržateľný a inteligentný energetický systém v tejto štvrti, aby sa priblížilo k dosiahnutiu cieľa v oblasti uhlíkovej neutrality (2030).

Mesto Tampere previedlo pozemok na mestskú developerskú spoločnosť Hiedanrannan Kehitys, ktorá organizuje konkurz prevodu pozemkov na základe prísnych pravidiel.

Cieľom projektu RECO a jeho následného projektu RECO 2.0 je pomôcť vytvoriť verejno-súkromné partnerstvá a medzisektorový ekosystém.

Fínsko - Región Tampere

Projekt predstavili verejnosti prostredníctvom workshopov, na ktorých využili metódu Transition Arena. Spojili verejný sektor, vzdelávacie a výskumné organizácie, podniky, organizácie a občanov, aby prezentovali vizualizáciu nových ekosystémov a rozličné spôsoby prechodu. Účastníci workshopov, ktoré koordinovalo mesto Tampere, akceptovali potenciál EK pri zavádzaní inteligentných energetických systémov a inovatívnych technologických riešení.

Dôkaz úspechu

Úspešná spolupráca medzi mestom Tampere, obyvateľmi, spoločnosťami, výskumnými zariadeniami a ďalšími organizáciami
Diskusie s projektom RECO ovplyvnili podmienky predaja a prevodu pozemku pre štvrť Hiedanranta

Potenciál na učenie

Využívanie projektov infraštruktúry verejného sektora ako pilotných platforiem a modelov spolupráce a zapojenia občanov, ktoré možno preniesť do iných miest/oblastí
Metodika je prenosná, napr. Metóda Transition Arena používaná fínskymi organizáciami

Fínsko - Región Tampere

Potrebné zdroje (RECO)

Projektový team: 3 osoby

Rozpočet projektu: 248 926 €, financovaný mestom Tampere a Radou regiónu Tampere (Národné financovanie regionálneho udržateľného rastu a vitality), súčasť dohody o ekosystéme medzi mestom a ministerstvom hospodárstva a zamestnanosti

Časový plán

Projekt RECO 2021-22 (následný projekt RECO 2.0 2023-24)

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

Združenie CIRENA

<https://cirena.fr/>

Združenie CIRENA od roku 2016 ponúka metodickú podporu projektovým skupinám pri vytváraní a prosperite EK v regióne Nouvelle Aquitaine. Cirena je súčasťou národnej siete občianskych iniciatív (Energie Partagée)

V roku 2023 bol Nouvelle-Aquitaine vedúcim regiónom z hľadiska fotovoltaickej výroby, jeho podiel predstavuje 23,7 % národnej produkcie.

SIEA

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

Aby sa ľudia mohli zapojiť do EK, potrebujú

- dostatok informácií a podporu
- odborníka na rôzne štádiá vytvárania energetickej komunity
- odborníka, ktorý ich prevedie procesom založenia komunity a prijímaním prvých rozhodnutí.

Financovaním aktivít CIRENA na území Región Nouvelle Aquitaine umožňuje kontakt pre občanov a miestne orgány územia. Táto prax prináša výhody niekoľkým zainteresovaným stranám: občanom, vlastníkom projektov, vznikajúcim EK a miestnym orgánom.

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

Fáza 1:

Informovanie širokej verejnosti, zvyšovanie povedomia, spätná väzba alebo konferencie.

Cieľom je zapojiť sa do procesu informovanosti o obnoviteľných zdrojoch energie s inými organizáciami.

Fáza 2:

Vznik občianskych projektov.

CIRENA podporuje a pomáha novým komunitám, ktoré kontaktujú združenie. Táto fáza ide až tak ďaleko, že podporuje „projektovú skupinu“ pri jej definovaní a štruktúrovaní skupiny ako komunity. CIRENA môže pomôcť aj vedúcim projektov získať zákazky a dotácie.

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

Fáza 3:

Rozvoj občianskych projektov.

Podpora zahŕňa právne a technické poradenstvo ako aj vytváranie sietí s partnermi a zainteresovanými stranami v spoločenskom energetickom ekosystéme občanov. CIRENA tiež pomáha zostaviť komunikačný plán na mobilizáciu miestnej podpory.

Fáza 4:

Priviesť občianske projekty obnoviteľnej energie k úspechu.

Sprostredkovaním osvedčených postupov prostredníctvom publikácií a sietí zainteresovaných strán CIRENA podporuje miestne iniciatívy v oblasti energetických iniciatív.

Francúzsko – Regionálna energetická a klimatická agentúra

V roku 2014 sa región Akvitánsko dohodol s miestnym kooperatívnym dodávateľom obnoviteľnej energie Enercoop Aquitaine na zabezpečení podpornej štruktúry. Pomoc vo výške 20 000 EUR určenú na financovanie sociálnych inovácií použili na spustenia siete Cirena.

Od roku 2017 región Akvitánsko a ADEME Nouvelle-Aquitaine financujú významnú časť aktivít siete CIRENA. Tím Cirena sa od svojho vzniku rozrástol. V roku 2023 pracuje na prevádzke siete 5 zamestnancov.

Belgicko – Energy Commune

Zariadenia vo vlastníctve jednotlivcov

Regulačné opatrenie

Vo Valónsku regionálny zákon oprávňuje členov energetickej komunity zdieľať svoj vlastný prebytok s ostatnými členmi komunity. Zdieľanie energie organizované v rámci energetickej komunity môže byť založené aj na zariadeniach vo vlastníctve jednotlivcov, teda nielen na zariadeniach vlastnených samotnou energetickou komunitou.

Belgicko – Energy Commune

Valónsky dekrét stanovený v článku 35§1, 5: elektrina zdieľaná komunitou sa vyrába a dodáva do siete buď zariadeniami, ktoré vlastní, alebo zariadeniami, ku ktorým má právo na používanie, a ktoré mu udeľujú štatút výrobcu, alebo zariadeniami, ktoré sú vo vlastníctve jeho členov. Prosumer je definovaný ako fyzická alebo právnická osoba vyrábajúca elektrinu prevažne pre vlastnú spotrebu. Prosumer, ktorý je členom EK, môže predať svoj prebytok ostatným členom komunity. Ak vznikne prebytok, prerozdelení sa medzi výrobcov zdieľania energie, aby ho mohli ďalej predať svojim dodávateľom.

Belgicko – Energy Commune

Tento osvedčený postup prináša riešenie rôznych problémov, ktorým čelia EK:

- Prístup k financiám
- Ťažkosti pri hľadaní dôvery na založenie kolektívneho investovania
- Ťažkosti pri hľadaní miesta, kam umiestniť zariadenie komunity
- Riziko rozpustenia EK - čo sa stane s inštaláciou? (Táto možnosť sa v smerniciach EÚ 2018/2001 a 2019/944 výslovne nepredpokladá.)

Vo Valónsku zdieľajú elektrinu vyrobenú zariadeniami, ktoré vlastnia ich členovia, 2 energetické komunity.

Valónsko nie je jediným regiónom, ktorý povolil takúto možnosť, ale v mnohých členských štátoch tento osvedčený postup nie je povolený.

Fotovoltaika na
parkovisku pred
úradom ECO v Granade

Ďakujem za pozornosť!

www.interregeurope.eu/REC4EU

SIEA